



LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Sosiaalisen median työvälineet opiskelussa - Case Laurea-ammattikorkeakoulu

Lemström, Tomi

2016 Laurea



Laurea-ammattikorkeakoulu

Sosiaalisen median työvälineet opiskelussa
- Case Laurea-ammattikorkeakoulu

Lemström Tomi Sebastian
Tietojenkäsittely
Opinnäytetyö
Joulukuu, 2016

Lemström, Tomi

**Sosiaalisen median työvälineet opiskelussa
- Case Laurea-ammattikorkeakoulu**

Vuosi 2016 Sivumäärä 34

Tutkimuksen tarkoituksena oli luoda kehittämisehdotuksia Laurea-ammattikorkeakoululle parempien opiskelutyövälineiden kehittämiseen ja niiden ylläpitämiseen. Laureassa on vuoden 2016 alussa otettu käyttöön uusi intranet, johon palveluympäristönä kuuluu erilaisia työvälineitä, kuten sähköisiä työtiloja ja tiedostojen jakamiseen tallennustilaa.

Sosiaalinen media on kehittynyt tämän vuosikymmenen aikana nopeasti, ja se onkin tänä päivänä jo iso osa opiskelijoiden elämää. Sosiaalisesta mediasta löytyy suuri määrä sovelluksia ja palveluita, joita opiskelijat voivat käyttää hyväkseen opiskelussaan. Monissa tapauksissa näiden työvälineiden avulla voidaan myös verkostoitua tulevaisuuden työelämää varten. Ongelma sosiaalisen median käytössä piilee usein tietoturvassa.

Tutkimuksessa käytettiin laadullisia menetelmiä. Tutkimusta varten haastateltiin opiskelijoita syksyllä 2016. Haastatteluilla pyrittiin saamaan tietoa siitä, mitä työvälineitä opiskelijat käyttävät opintotehtäviä tehdessään ja sisältykö niihin työvälineisiin korkeakoulun tarjoamia palveluita.

Tutkimus osoittaa, että opiskelijat päätyivät useimmiten käyttämään sosiaalisen median työvälineitä koulun tarjoamien palveluiden sijaan. Korkeakoulujen palveluita kehittäessä tulisi varmistua siitä, että kehitetään sellaisia työvälineitä opiskelijoille, joita he tulevat käyttämään. Näiden työvälineiden tulisi olla mobiiliystävällisiä sekä helppokäyttöisiä kaikille opiskelijoille.

Lemström, Tomi

**The Tools of Social Media in Studies
- A Case Study of Laurea University of Applied Sciences**

Year	2016	Pages	34
------	------	-------	----

The intention of this thesis was to create suggestions on how to make better tools for the students of Laurea University of Applied Sciences. In 2016 Laurea launched a new intranet. It was developed to give Laurea students better tools for their studies. These tools included, among other things, electronic workspaces and a file hosting service.

Social Media has developed quickly during this decade, and currently it is a huge part of every student's daily life. Students can find copious different services and software that students can utilise in their schoolwork. In many cases, these services can be used to network with the student's future business relationships. However, some services can lead to information security threats.

The research was conducted by using qualitative methods. The students were interviewed for the research in the autumn of 2016 in order to obtain information on the tools the students were using for their schoolwork and whether they were using the tools that their university provided for them.

The results of the research indicate that students used the tools of social media instead of those provided by their universities. When developing new tools or services for their students, universities need to make sure that the tools will be useful in practice. These new tools or services need to be mobile friendly to the fullest and easy to use.

Keywords: Social media, Tools, Studies

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Case: Laurea	6
1.2	Työn tavoite ja tarkoitus	6
1.3	Tutkimusongelma ja rajaukset.....	7
2	Sosiaalinen media	7
2.1	Sosiaalisen median käsite.....	7
2.2	Sosiaalisen median historia.....	8
2.3	Sosiaalisen median tyypit.....	9
3	Opiskelijoiden työvälineet.....	10
3.1	Sosiaalisen median työvälineet	10
3.1.1	Facebook.....	11
3.1.2	WhatsApp	13
3.1.3	Google Drive.....	13
3.1.4	Dropbox	14
3.2	Laurea-ammattikorkeakoulun työvälineet	15
3.2.1	OneDrive	16
3.2.2	Skype	17
3.2.3	LINK-työtilat.....	18
4	Tutkimuksen toteuttaminen	19
4.1	Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti	20
4.2	Haastateltavien valintaperusteet	20
5	Tutkimuksen tulokset	21
5.1	Opiskelutavat	21
5.2	Koulun tarjoamat palvelut.....	21
5.3	Sosiaalinen media	22
5.4	Yhteenveto	23
6	Kehitysehdotukset	23
	Lähteet	25
	Kuvat	27
	Liitteet.....	28

1 Johdanto

Laureassa on vuoden vaihteessa 2016 otettu käyttöön uusi opiskelijaintra Link, joka toimii Microsoftin Sharepoint Online-ympäristössä. Uudesta intranetistä on pyritty luomaan alustaa, josta opiskelijat löytävät tarvitsemansa tiedot opiskeluun ja jossa he voivat työskennellä yhdessä intranetin tarjoamien työkalujen avulla. Keskeisiä ominaisuuksia opiskelijalle ovat dokumenttikirjastot, kalenterit, keskustelusovellukset ja tehtävien jakaminen.

Tutkin opinnäytetyössäni, miten opiskelijat käyttävät koulun tarjoamia työkaluja opiskellessaan Laurea-ammattikorkeakoulussa ja miten se vertautuu muiden oppilaitosten tarjoamiin palveluihin. Opiskelijat tarvitsevat nykypäivänä paljon erilaisia työkaluja ryhmätehtäviensä tekemiseen. Keskustelua varten tarvitaan keskustelusovelluksia, sekä mahdollisesti tehtävien ja tiedostojen jakamiseen omat sovelluksensa. Opiskelijat voivat työskennellä projekteissaan kotoa käsin tai koulun tarjoamissa tiloissa. Eri tilanteissa tarvitaan erilaisia työkaluja onnistuneiden projektien ja työtehtävien valmistukseen.

1.1 Case Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, joka toimii usealla paikkakunnalla Uudellamaalla. Laurea tarjoaa koulutusta kymmenellä eri koulutusalueella ja sillä on toimipisteitä seitsemällä paikkakunnalla. Laurean liikevaihto on noin 50 miljoonaa euroa ja se työllistää noin 500 henkilöä. Opiskelijoita Laurea-ammattikorkeakoulussa on lähes 8000. Laurea on uutta osaamista tuottava palveluinnovaatioiden ammattikorkeakoulu, joka toteuttaa työelämäläheistä koulutusta, aluekehitystä sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa. (Laurea, 2016.)

Tutkimuksen tekijä on ollut työntekijänä Laurea-ammattikorkeakoulun Verkkopalveluissa, jossa projektina oli valmistaa korkeakoululle uusi opiskelijaintra. Opiskelijaintran suunnittelun ja toteutuksen aikataulu oli vuoden 2015 syksynä todella kiireinen. Tarkoituksena on ensisijaisesti ollut parantaa opiskelijoiden työvälineiden ja tarvittavan tiedon saatavuutta. On tärkeää, että koulu pystyy tarjoamaan työvälineet, jotka opiskelijat tarvitsevat tehtävien ja opintoprojektien tekemiseen.

1.2 Työn tavoite ja tarkoitus

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia, mitä työvälineitä opiskelijoilla on käytössä ja pystyykö Laurea-ammattikorkeakoulu tarjoamaan kaikki nämä tarpeelliset palvelut opiskelijoilleen.

Työn tarkoituksena on tuottaa hyödynnettäviä kehitysehdotuksia Laurea-ammattikorkeakoululle, jotta opiskelijat saavat tarvitsemansa työvälineet. Mikäli opiskelijat päätyvät käyttämään sosiaalisen median tarjoamia välineitä useammin kuin koulun tarjoamia, tarvitsee Laurea-ammattikorkeakoulun strategiassaan miettiä, kannattaako koulun tarjota kaikkia näitä palveluja ja onko se esimerkiksi tietoturvan kannalta oleellista.

1.3 Tutkimusongelma ja rajaukset

Opinnäytetyön tutkimusongelmana on, miten opiskelijat hyödyntävät heille tarjottuja verkkotyövälineitä. Tutkimusongelmaa lähestytään selvittämällä, mikä sosiaalinen media on, mitä verkkotyövälineitä sosiaalinen media tarjoaa opiskelijoille ja millaisia verkkotyövälineitä opiskelijat saavat käyttöönsä korkeakoululta.

Työn tarkoituksena on selvittää, mitä nämä sosiaalisen median ja koulun tarjoamat verkkotyövälineet ovat ja haastattelujen avulla pyritään selvittämään, mitä työvälineitä opiskelijat käytännössä käyttävät ja mitä mahdollisia puutteita korkeakoulun tarjoamissa palveluissa on. Työssä ei kartoiteta kaikkia sosiaalisen median palveluja, vaan rajoitetaan tutkimus sellaisiin medioihin, joita opiskelijat voivat hyödyntää opinnoissaan. Työssä myös verrataan Laurea-ammattikorkeakoulun tarjoamia palveluita muiden korkeakoulujen tarjoamiin.

2 Sosiaalinen media

Sosiaalinen media on viimeisten vuosien aikana kehittynyt nopeassa tahdissa. Toimialalle saapuu lähes taukoamatta uusia yrittäjiä, jotka haluavat oman osansa käyttäjistä. Sosiaalisesta mediasta löytyy suuri määrä sovelluksia ja palveluita, joita opiskelijat voivat jollain tavalla käyttää hyödykseen opiskelussaan. Monissa tapauksissa näiden työvälineiden avulla voidaan myös verkostoitua tulevaisuuden työelämää varten.

2.1 Sosiaalisen median käsite

Sosiaalisella medially viitataan internetissä tarjottaviin palveluihin ja sovelluksiin, joissa käyttäjät pystyvät kommunikoimaan toistensa kanssa ja tuottamaan sisältöä. Perinteisestä mediasta poiketen sosiaalisessa mediassa käyttäjä ei ole pelkästään vastaanottaja, vaan käyttäjä voi itse osallistua tiedon jakamiseen. He voivat esimerkiksi jakaa töitään, kommentoida toisten kuvia tai tiedostoja ja tutusta toisiin ihmisiin. Sosiaalisen median toiminnan pohjana on yhteisöllisyys ja verkostoituminen. (Hintikka 2008.)

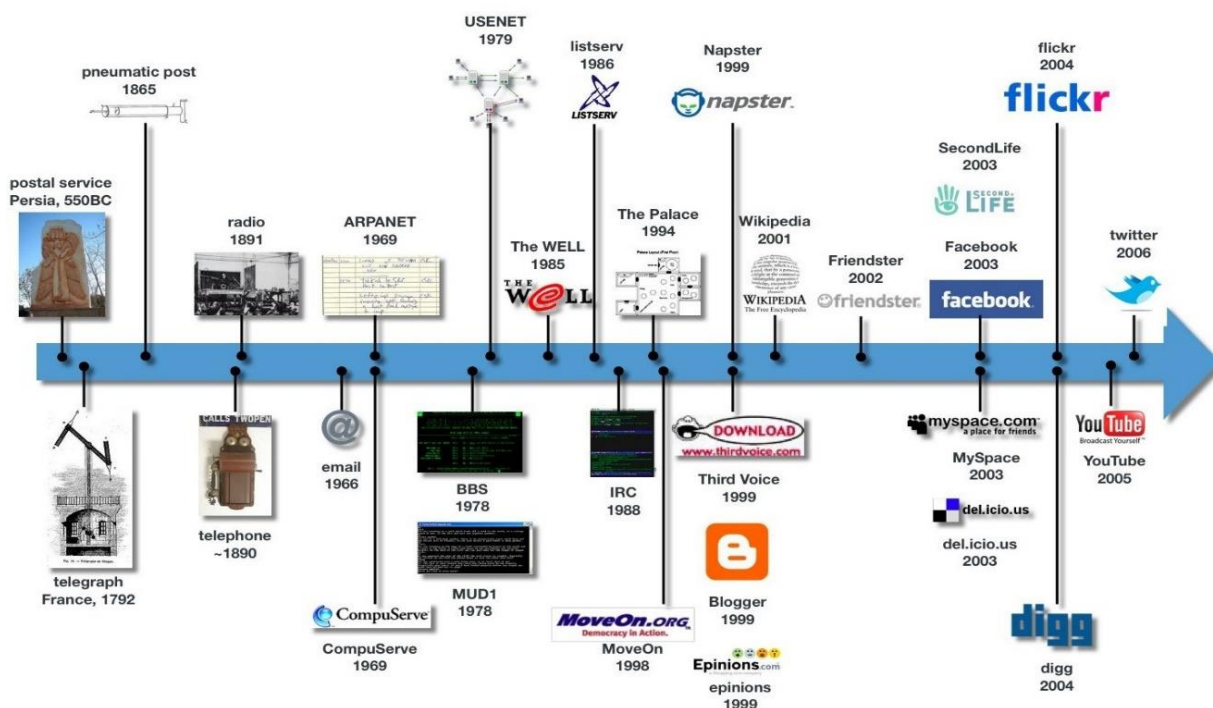
Usein sosiaalisen median palvelut pohjautuvat siihen, että käyttäjällä on oma profiilisivunsa, ja hän pystyy lisäämään palvelussa ystäviään, jotka ovat myös palvelun käyttäjiä, ystävälistalensa. Omalla profiilisivullaan käyttäjä voi luoda oman kuvansa palveluun. Yleensä sivusto ky-

syy kysymyksiä, joihin käyttäjä halutessaan vastaa, jotka kertovat mm. käyttäjän iän, sukupuolen, sijainnin ja kiinnostuksen kohteet. Jotkut sosiaaliset mediat ovat yksityisempiä kuin toiset. Esimerkiksi Facebookissa voit piilottaa oman profiilisi muilta käyttäjiltä, mikäli niin haluat, mutta Friendsterissä kaikkien profiilit olivat julkisia. Tällaiset rakenteelliset vaihtelut käyttäjien näkyvyydessä ja pääsyoikeuksissa ovat yksi isoimmista sosiaalisen median eri palvelujen eroavaisuuksista. (Boyd & Ellison 2007.)

Boydin ja Ellisonin (2007) mukaan sosiaaliset verkostot ovat uniikkeja, koska ne antavat käyttäjille mahdollisuuden ilmaista itseänsä ja tehdä sosiaalisen verkostonsa näkyväksi muille. Tämä johtaa Boydin ja Ellisonin (2007) mukaan siihen, että yksittäiset henkilöt muodostavat yhteyksiä sellaisiin ihmisiin, joihin he eivät olisi muuten tutustuneet. Ihmiset eivät kuitenkaan käytä sosiaalisia medioita välttämättä siksi, että he tutustuisivat uusiin ihmisiin, vaan pitääkseen yhteyttä vanhoihin tuttuihin (Boyd & Ellison 2007). Käyttäjät siis pääasiassa kommunikoiivat vanhojen ystäviensä kanssa, mutta samalla saattavat tehdä uusiakin tuttavuuksia.

2.2 Sosiaalisen median historia

Sosiaalisen median käsite syntyi 2000-luvun alussa, mutta sosiaalinen media voidaan nähdä syntyneen silti sitäkin aiemmin. Sean Cartonin (2009) aikajanalta voidaan nähdä erilaiset viestintäteknologiat ihmisen historiassa. Historian aikana ihminen on kehittänyt monenlaisia viestintävälineitä, mutta vasta internetin kehityksen mukana sosiaalinen media alkoi tehdä itseään tutuksi.



Kuva 1 A timeline of social media (Carton 2009).

Vuonna 1988 Oulun Yliopistossa luotiin myöhemmin laajempaan suosioon tullut IRC. IRC, eli Internet Relay Chat, mahdollisti useiden tietokoneiden välisen keskustelemisen reaaliajassa. IRC oli aluksi vaikeakäyttöinen, mutta 90-luvulla siitä saatiin tietokoneharrastajille helppokäyttöinen ja suosittu keskustelusovellus (Seppälä 2012).

IRC:tä ennen lankapuhelinverkoissa pystyttiin luomaan keskustelualueita ja tiedostoalueita, joita käytettiin nykyisen sosiaalisen median käsitteen mukaisesti. BBS, eli Bulletin Board System, kehitettiin Chicagossa vuonna 1978. BBS toimi alun perin kuin sähköinen ilmoitustaulu, johon ihmiset pystyivät jättämään viestejä ja lukemaan oman alueensa tapahtumista. Se nousi suurimpaan suosionsa 1990-luvun puolella välissä. Nopeasti tämän jälkeen World Wide Web saatiin laajemman yleisön käyttöön, ja tämän seurauksena monet BBS-yhteisöt lopettivat toimintansa, kun Internetin leviämisen mukana saapui parempia ja helpompia ratkaisuja. (The BBS Corner 2009.)

Internetin alkuaikoina luotiin paljon sosiaalisen median sovelluksia ja palveluita, mutta käsite sosiaalisesta mediasta tuli tutuksi kunnolla vasta 2000-luvun puolella, kun Facebookin ja Myspacen kaltaisia verkostointipalveluita alkoi ilmestyä internettiin (Carton 2009). Vaikka vanhemmissakin verkkoyhteisöissä usein tehtiin käyttäjäprofiileita, vasta sosiaalisten verkostopalveluiden myötä alettiin puhua sosiaalisesta mediasta. Uusissa palveluissa sosiaalinen toiminta tehostui ja sen rooli vahvistui merkittävästi. (Suominen, Saarikoski, Turtiainen & Östman 2013, 53.)

2.3 Sosiaalisen median tyypit

Hintikan (2008) mukaan sosiaaliset mediat voidaan lajitella sen mukaan korostavatko ne yksilöä vai joukkoa sekä ovatko ne sosiaalisia vai mediallyisiä palveluita. Yksilöä korostavat palvelut voivat olla yhden henkilön varassa, kun taas joukkoa korostavat palvelut taas toimivat riippumatta yksittäisestä henkilöstä. Joukollisessa sosiaalisessa mediassa kuka vain voi päivittää tietoa milloin vain ja miten paljon tahansa.

Yksilöllisiä ja sosiaalisia verkkopalveluita ovat esimerkiksi Facebook, MySpace ja LinkedIn. Näiden palvelujen käyttäjänä tarkoitus on verkostoitua muihin ihmisiin. Käyttäjät voivat luoda ryhmiä ja tuottaa erilaista sisältöä muille jaettavaksi. Medialle pohjautuvia sosiaalisen median palveluita taas ovat sellaiset palvelut, joissa voidaan jakaa palveluun sisältöä mitä muut käyttäjät voivat seurata. Tällaisia palveluita ovat videoidenjakopalvelu YouTube ja valokuvien jakamiseen tarkoitettu Flickr. (Hintikka 2008.)

Blogit, eli verkkopäiväkirjat, tai nykyään enemmän suosiossa olevat Vlogit, eli videopäiväkirjat, muodostavat kokonaisuuden, joka Hintikan (2008) mukaan luo joukkoa ja sosiaalisuutta

korostavan sosiaalisen median tyypin. Vaikka blogi on yksittäisen ihmisen ylläpitämä, ovat blogien kirjoittajat aktiivisesti yhteydessä toisiinsa, käyttäjät kommentoivat toistensa blogeja. Joukkotuotantoa edustaa myös Wikipedia, tietosanakirja, jota kuka tahansa voi muokata.

3 Opiskelijoiden työvälineet

Opiskelijana tarvitsee monenlaisia verkkotyövälineitä. Akateemisella uralla tarvittavia työvälineitä voidaan jakaa viestinnällisiin palveluihin, tiedostojenjakopalveluihin, julkaisupalveluihin ja sähköpostiin. Näistä erityisesti viestinnälliset palvelut ja tiedostojenjakopalvelut voivat kuulua sosiaaliseen mediaan.

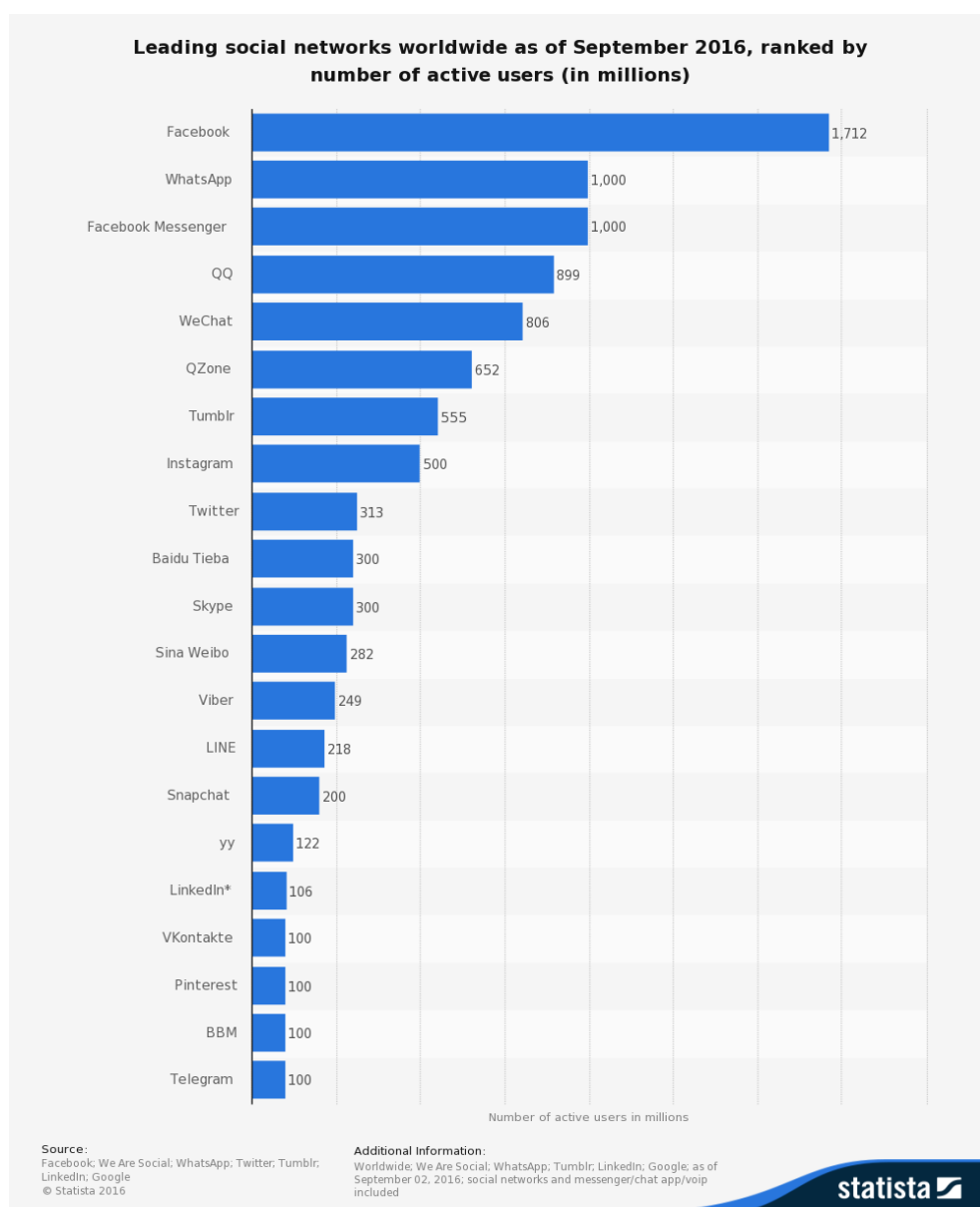
Opiskelijoiden työtavat ja tarvittavat työvälineet kehittyvät automaattisesti teknologian mukana. Perinteisten luentojen, seminaarien ja tenttien tilalle on tullut uusia tapoja opettaa ja oppia. Opiskeluun kuuluu nykyään korkeakouluissa pari- ja ryhmätöitä sekä erilaisia projekteja, joissa tarvitsee olla yhteydessä ryhmään pitkänkin aikaa. (Turun yliopisto 2016.)

Usein oppimateriaali jaetaan verkossa ja luennoilla käytyjä asioita on tarkoitus nähdä käytännössä ryhmätöiden kautta. Tällaisia ryhmätehtäviä varten opiskelijat tarvitsevat itselleen erilaisia työvälineitä verkossa: muihin ryhmän jäseniin tarvitsee olla yhteydessä ja tiedostoja tarvitsee jakaa internetin kautta. Usein on helppoa käyttää sellaisia työvälineitä, jotka ovat jo ennestään olleet käytössä. Näihin työvälineisiin lukeutuu juuri sosiaalisen median eri palvelut ja sovellukset. Huolimatta siitä, että korkeakoulu tarjoaa omat välineensä työntekoon, voivat nämä sosiaalisen median työvälineet tuntua helpommilta käyttää, silloin kun opiskelijat ovat jo valmiiksi ko. palveluissa käyttäjinä.

Laurean (2016) sosiaalisen median ohjeiden mukaisesti kaikki opintoihin liittyvä oleellinen tieto tulee löytyä Laurean järjestelmistä, eikä opiskelijoita voi velvoittaa rekisteröitymään julkisiin palveluihin. Laurean kieltää luottamuksellista tietoa sisältävän materiaalin käsittelyn julkisessa palvelussa, mutta tätä ei kuitenkaan käytännössä pystytä valvomaan, sillä usein tiedostojen jako tapahtuu yksityisissä ryhmissä.

3.1 Sosiaalisen median työvälineet

Suosittuja viestinnällisiä palveluja sosiaalisessa mediassa ovat mm. LinkedIn, Facebook, Instagram, WhatsApp, Google+, Skype ja Twitter. Näillä on satoja miljoonia käyttäjiä. Tiedostojenjaossa suosittuja palveluita ovat Google Drive ja Dropbox. Näistä Dropboxilla esimerkiksi on 500 miljoona käyttäjää (Statista, 2016).



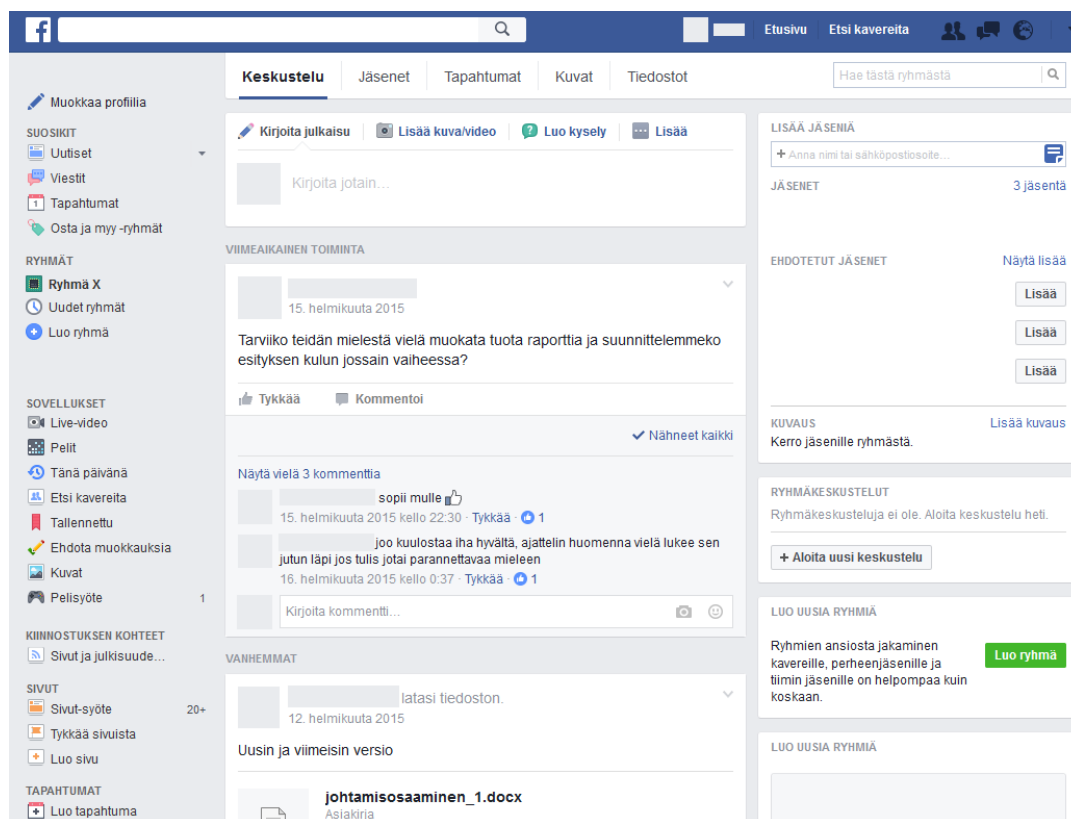
Kuva 2 Suosituimmat sosiaalisen median käyttäjäluvut miljoonissa (Statista 2016).

Eduuni (2016) on arvioinut erilaisten pilvipalveluiden soveltuvuutta korkeakoulukäyttöön nettisivuillaan. Näiden pilvipalvelujen joukosta löytyy erityisesti sellaisia sosiaalisen median palveluja, joiden tiedetään kiinnostavan korkeakoulun käyttäjiä. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi Facebook, WhatsApp, Dropbox ja Google Drive.

3.1.1 Facebook

Facebook on yhteisöpalvelu, joka tarjoaa käyttäjälleen mahdollisuuden luoda profiilin yhteydenpitoon muiden käyttäjien kanssa. Lisäksi käyttäjä voi liittyä muiden henkilöiden tai yritys-

ten luomiin ja ylläpitämiin ryhmiin ja yhteisöihin. Facebookin käyttö on ilmaista. Facebookissa voi myös tiedottaa tapahtumista ja kutsua käyttäjiä osallistumaan niihin. Näin saadaan helposti tietää, kuinka monta henkilöä on osallistumassa tapahtumaan. (Eduuni, 2016.)



Kuva 3 Tyypillinen opiskelijoiden Facebook-ryhmä.

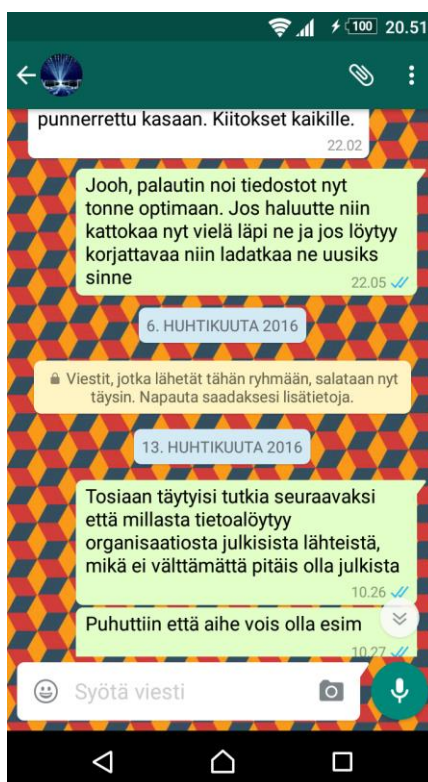
Opiskelijat voivat käyttää Facebookia ryhmätöidensä tekemiseen. Facebookissa työryhmän jäsenet voivat luoda ryhmätyötään varten yhteisön, jossa he voivat keskustella, jakaa tietoa ja suunnitella ryhmätyön aikataulua.

Facebookilla on vuonna 2016 syyskuussa ollut 1,71 miljardia aktiivista käyttäjää. Luku on noin 700 miljoonaa suurempi kuin seuraavaksi suurimmalla sosiaalisella medialla, WhatsAppilla, jolla on noin 1 miljardi aktiivista käyttäjää. (Statista 2016.)

Eduuni (2016) on arvioinut Facebookin käytön sisältävän merkittäviä riskejä omistajuuteen, tietosuojaan tai tietoturvaan liittyen. Facebookilla on mm. oikeus kerätä tietoa käyttäjistään sekä julkaista käyttäjien materiaali muissa omistamissaan palveluissa. Lisäksi Facebook tallentaa kaikki henkilötiedot Yhdysvaltoihin. Facebook on laajasti käytetty korkeakouluissa sen yleisyyden takia, lisäksi palvelu on helppokäyttöinen ja monikielinen.

3.1.2 WhatsApp

WhatsApp:n avulla käyttäjä voi lähettää viestejä ja puhua puheluita, sekä jakaa tiedostoja helposti ja nopeasti. WhatsApp:n käyttö on ilmaista. Sovelluksen käyttöön vaaditaan älypuhelin, joka useammalta opiskelijalta löytyy. Statistan (2016) mukaan WhatsAppilla on vuoden 2016 syyskuussa ollut noin miljardi aktiivista käyttäjää.



Kuva 4 Tyypillinen opiskelijoiden välinen ryhmäkeskustelu.

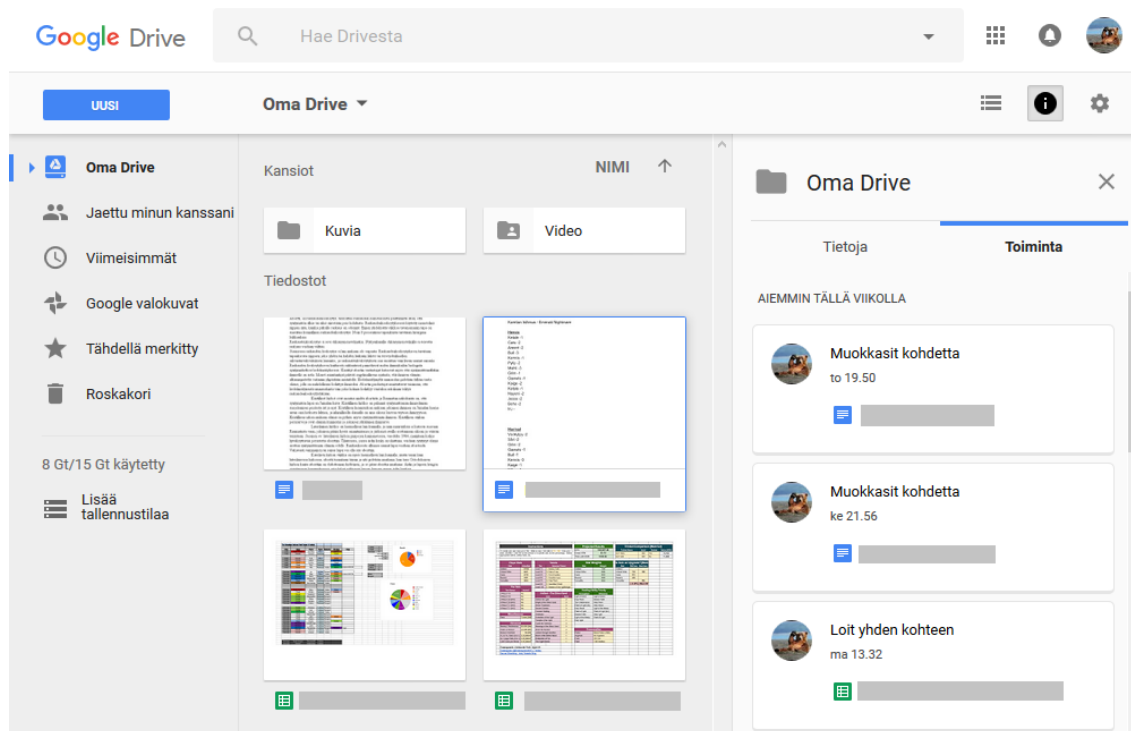
WhatsApp sopii erityisen hyvin aikataulujen sopimiseen ja keskustelua varten. Sovelluksella voi myös jakaa tiedostoja, mutta koska kyseessä on pääasiassa mobiilisovellus, voivat opiskelijat tarvita erillistä sovellusta tai palvelua tiedostojenjakaon.

Eduuni (2016) on arvioinut WhatsApp-palvelun käytön sisältävän merkittäviä riskejä omistajuuteen, tietosuojaan tai tietoturvaan liittyen. WhatsApp on siitä huolimatta helppokäyttöinen, ilmainen eikä sisällä mainoksia. Se on erittäin suosittu puhelinsovellus ja on myös opiskelijoiden käytössä yleisesti.

3.1.3 Google Drive

Google Drive on tiedostojen säilyttämiseen ja jakamiseen tarkoitettu web-sovellus. Google Drivessa käyttäjät voivat jakaa tiedostoja toistensa kanssa, ja esimerkiksi työstää vaikkapa

Word-dokumenttia yhtä aikaa. Jokainen käyttäjä saa ilmaiseksi käyttöönsä 15 gigatavua tilaa pilvipalvelusta ja sitä voi tarvittaessa ostaa lisää. Kaikki, jotka omistavat Google-tilin, esimerkiksi sähköpostia varten, voivat myös käyttää Drivea. (Google 2016).



Kuva 5 Google Driven aloitusnäkymä.

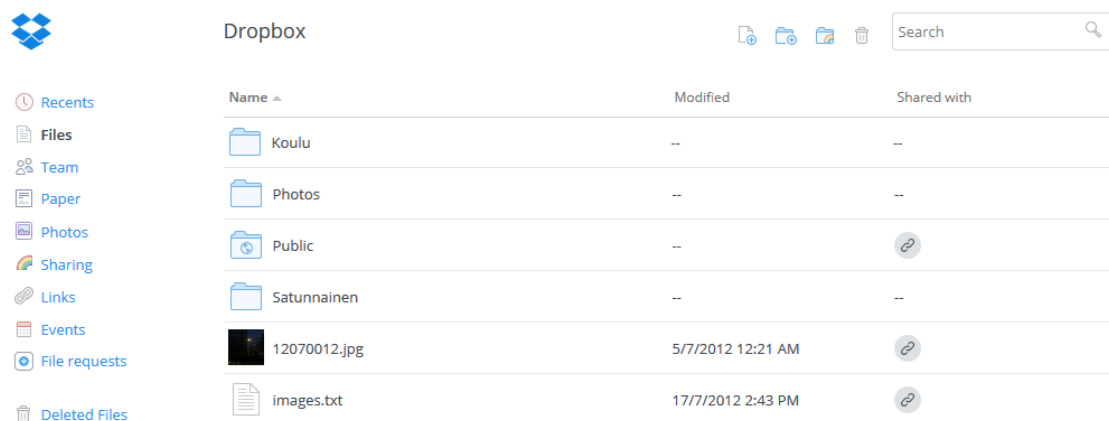
Google Driveen on myös sulautettu erilaisia sovelluksia, mm. tekstinkäsittelyä, taulukoita ja esityksiä varten. Google Drive on siis oivallinen sovellus juuri opiskelijan käyttöön. Opiskelija voi jakaa tiedostonsa muun työryhmän kanssa, muokata sitä ja kommentoida muiden töitä samalla alustalla. Lisäksi samalla käyttäjätillillä voi käyttää mm. Googlen tarjoamaa sähköpostia, kalenteria, karttoja, YouTubea ja Google+ verkostointipalvelua.

Eduuni (2016) on arvioinut Google Driven sisältävän merkittäviä riskejä omistajuuteen, tietosuojaan tai tietoturvaan liittyen. Kaiken käyttäjän palveluun siirtämä data on käyttäjän omistamaa, mutta palveluehtojen mukaisesti Google saa käyttää kaikkea käyttäjän tallentamaa sisältöä omistamissaan palveluissa. Google myös kerää tietoa palveluiden käytöstä ja niiden käyttötavoista. (Eduuni, 2016.)

3.1.4 Dropbox

Dropbox on toinen tiedostojen säilyttämiseen ja jakamiseen erikoistunut web-palvelu. Dropbox sovelluksella käyttäjä pääsee käsiksi omiin tiedostoihinsa mistä tahansa ja milloin tahansa.

Tiedostot voidaan synkronisoida usean laitteen välillä. Käyttäjä voi myös jakaa toisille käyttäjille tiedostojaan, ja näitä tiedostoja voi kommentoida, ladata ja jakaa tiedoston omistajan niin halutessa. Palvelun käyttö on ilmaista, mutta halutessaan käyttäjä voi ostaa lisää tallennustilaa.



Kuva 6 Dropbox-palvelun käyttäjän etusivu

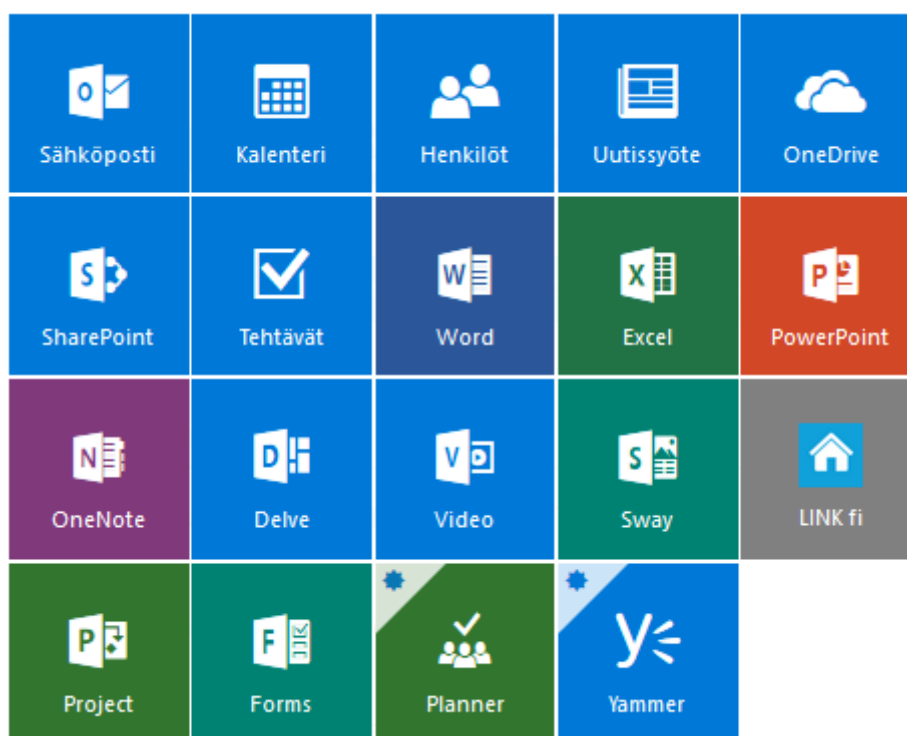
Halutessaan käyttäjä voi jakaa joko suoran tiedostolinkin muille ihmisille, vaikkapa WhatsAppin tai sähköpostin välityksellä, tai hän voi jakaa kokonaisen tiedostokansion Dropboxissa muille palvelun käyttäjille. Myös ”tiimien” luominen on mahdollista. Nämä ovat yhteisöllisiä ryhmiä, joissa voidaan jakaa tiedostoja ja kommentoida muiden tekemää työtä.

Eduuni (2016) on arvioinut Dropboxin sisältävän merkittäviä riskejä omistajuuteen, tietosuojaan tai tietoturvaan liittyen. Palvelu ei kuitenkaan Google Driven tavoin varaa omistus- tai käyttöoikeutta käyttäjän tietoihin eikä myy tietoja kolmansille osapuolille. Dropbox kuitenkin kerää paljon lokitietoa käyttäjästä, palvelun käyttötavoista ja palvelua käyttävästä päätelaitteesta.

3.2 Laurea-ammattikorkeakoulun työvälineet

Laurea-ammattikorkeakoulu tarjoaa opiskelijoilleen monenlaisia työvälineitä sosiaalisen median välineiden vastineeksi. Opiskelija saa käyttöönsä Microsoft Office tuoteperheen sovelluksia ja näihin pääsee käsiksi kirjautumalla Laurean opiskelijoiden intranettiin, Linkkiin.

Hieman Googlen palveluiden tapaisesti, Microsoft tarjoaa palveluita ja sovelluksia monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Tärkeimmät sovellukset joka päiväiseen opiskeluun ovat varmasti tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgraafiikkaohjelmat sekä sähköposti. Ryhmätöissä erityisesti tarvittavia sovelluksia ovat tiedostojenjakosovellus OneDrive ja Linkin työtilat.

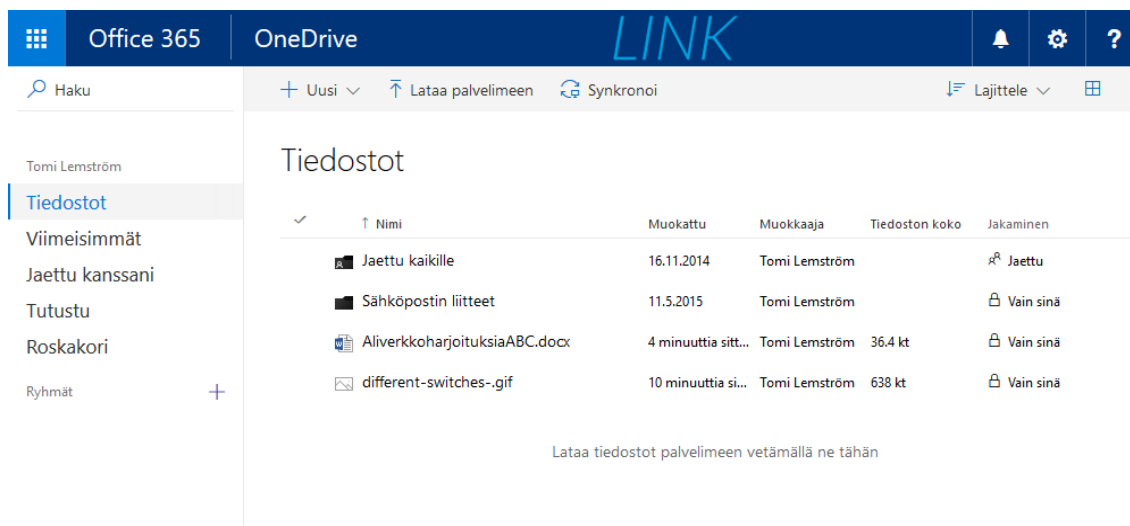


Kuva 7 Opiskelijalle tarjottavat Microsoft Office 365 työvälineet

Seuraavaksi tutkitaan erityisesti edellisessä kappaleessa mainittujen sosiaalisen median välineiden vastakappaleita. OneDrive vastaa Google Drivea ja Dropboxia, Skype sopii WhatsAppin korvaajaksi ja opiskelijoiden intranet Linkin työtilat vastaavat Facebookin ryhmiä.

3.2.1 OneDrive

OneDrive on Microsoftin kehittämä tiedostojen pilvitalennuspalvelu. Käyttäjä voi ladata palveluun tiedostojaan ja pääsee näihin käsiksi mistä tahansa. Tiedostoja voi jakaa muille käyttäjille, ja niitä voi työstää yhdessä saman aikaisesti. Tiedostoja, esimerkiksi Word-dokumentteja, voidaan muokata Microsoftin web-tekstinkäsittelyohjelmalla suoraan OneDrivestä. (Eduuni 2016).



Kuva 8 Microsoftin OneDriven aloitusnäkyvä Laurean opiskelijaintrassa.

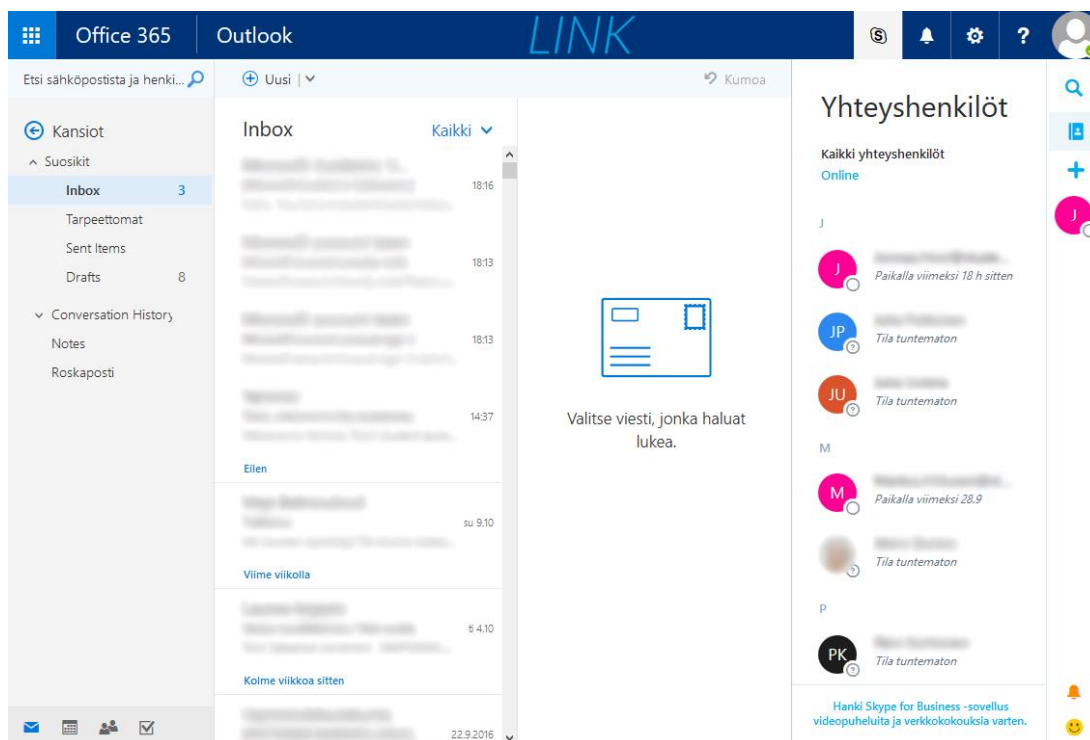
Palvelun käyttäjä voi myös ladata laitteelleen erillisen OneDrive sovelluksen, jonka avulla OneDrive voi synkronoida tiedostot käyttäjän laitteiden välillä. Palvelua voi myös aina käyttää verkosta käsin.

Eduunin (2016) mukaan OneDriven käyttö saattaa sisältää merkittäviä riskejä omistajuuteen, tietosuojaan tai tietoturvaan liittyen yksityiselle käyttäjälle. Microsoft pidättää palvelussaan oikeuden valvoa ja tarkistaa tiedostoja laittoman sisällön varalta. Yritysiasiakkaana Laurea-ammattikorkeakoulu on kuitenkin hankkinut nämä palvelut erillisellä sopimuksella, joten niiden käyttöehdot poikkeavat kuluttajapalvelusiakkaan käyttöehdoista. Vaikka opiskelijat voivat käyttää näitä palveluja korkeakoululta saamallaan käyttäjätileillä, voivat opiskelijat myös käyttää niitä normaalina kuluttajapalveluna omilla tileillään.

3.2.2 Skype

Skype for Business on ääni- ja videopuheluihin tarkoitettu sovellus, jota voi myös käyttää pikaviestintään. Skypellä voidaan soittaa puheluita tai järjestää keskusteluja kahden tai useamman henkilön välillä, ja puheluihin voidaan myös liittää videokuvaa. Osallistujat voivat jakaa keskusteluissa tiedostoja ja jakaa videokuvana oman työpöytänsä sisältöä. (Microsoft 2016.)

Skype for Businessia voi käyttää erillisellä ladattavalla sovelluksella, tai Laurean opiskelijoille tarjoaman sähköpostilaatikon pikaviestimenä. Ladattavaa sovellusta käyttäessä, saa opiskelija käyttöönsä kaikki Skypen osat, kuten ryhmäpuhelut ja -keskustelut. Sähköpostin liitännäisenä se toimii vain pikaviestimenä.

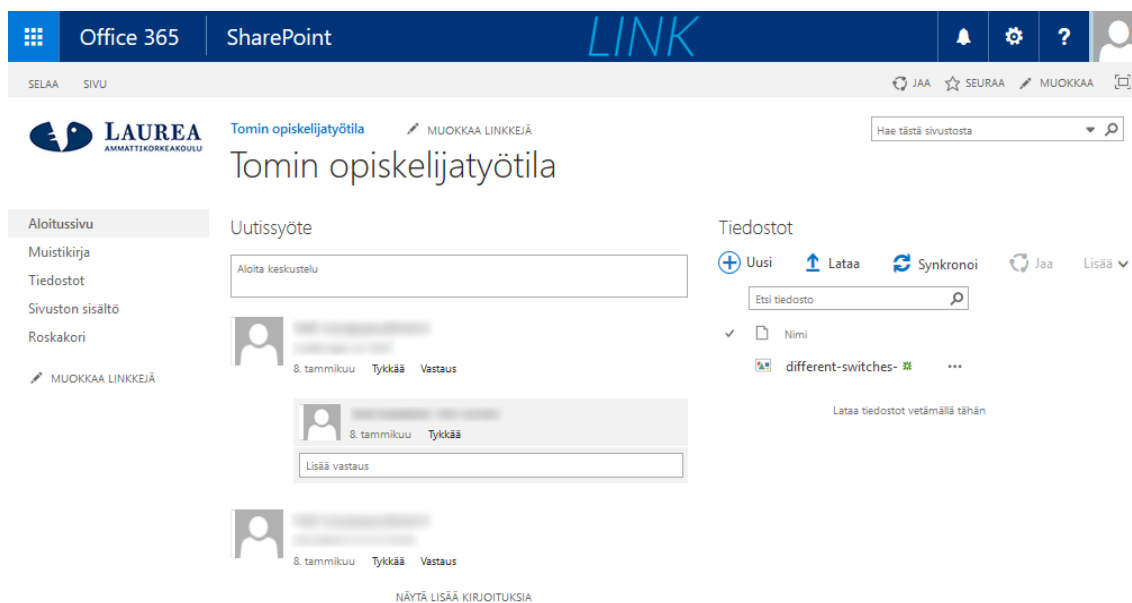


Kuva 9 Skypen pikaviestin (oikealla) osana Laurean tarjoamaa sähköpostilaatikkoa.

Eduuni (2016) on arvioinut Skypen käytön sisältävän merkittäviä riskejä omistajuuteen, tietosuojaan tai tietoturvaan liittyen. Palvelu saattaa kerätä tai luovuttaa tietoja ulkopuolisille kumppaneilleen. Kuten OneDrivenkin tapauksessa, Laurea-ammattikorkeakoulu on hankkinut tämän palvelun opiskelijoilleen erillisellä sopimuksella, joten palvelun käyttöehdot poikkeavat kuluttaja-asiakkaan käyttöehdoista.

3.2.3 LINK-työtilat

Laurea tarjoaa opiskelijoilleen käyttöön tilauksesta sähköisiä työtiloja. Näitä työtiloja käytetään sivustona, johon käyttäjät voivat tallentaa tiedostoja, lisätä kalenteritapahtumia ja keskustella työtilan aiheesta (Microsoft 2016). Palvelu toimii selaimen kautta Laurean LINK-intranetissä.



Kuva 10 LINKin työtilan aloitussivu.

Työtilaan opiskelijat voivat lisätä erilaisia tiedostokansioita ja jakaa niissä ryhmätyön tiedostoja. Tiedostoja, jotka työtilaan ladataan, voidaan myös muokata selaimessa Microsoft Officeen web-sovelluksilla. Lisäksi työtilassa on uutissyöte ja muistikirja, joihin työtilan jäsenet voivat kirjoittaa viestejä ja muistiinpanoja muille jäsenille. Työtilaan voi myös lisätä kalentereita, joihin ryhmän jäsenet voivat lisätä tapahtumia. Työtiloihin voi kutsua kenet tahansa Laurean organisaatiosta.

4 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Metsämuurosen (2005, s. 43-44) mukaan kvalitatiivinen tutkimus soveltuu käytettäväksi silloin, kun ollaan kiinnostuneita asioista, joita ei voi mitata määrällisesti. Kvalitatiivisissa tutkimuksissa painotus on vastaajan näkökannan ymmärtämisessä ja tutkimuksen tarkoitus on keskittyä ihmisten kokemuksiin ja käyttäytymiseen. (Räsänen, 5.)

Työssä haastateltiin yksilohaastattelun menetelmin neljää opiskelijaa: kahta Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijaa, yhtä Itä-Suomen yliopistosta ja yhtä Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta. Laurealaisten lisäksi muista korkeakouluista haastateltiin opiskelijoita, koska haluttiin saada vertailukuva Laurean tarjoamiin palveluihin. Tutkimus toteutettiin yksilohaastattelulla, koska haluttiin saada vastauksia erilaisista näkökulmista ja eri ympäristöistä tulevilta opiskelijoilta. Haastattelu on hyvin joustava tutkimusmenetelmä: haastattelussa on mahdollista kysyä tarkentavia kysymyksiä, ja näin pystytään saamaan ilmi vastausten taustalla olevia motiiveja (Hirsjärvi & Hurme 2010, 34).

Tutkimus toteutettiin puolistrukturoituna haastatteluna, jossa kysymyksiä on jaettu kolmen teeman alle. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset ovat ennalta määrättyjä ja kaikille samat, mutta haastateltavat saavat vastata kysymyksiin omin sanoin (Hirsjärvi & Hurme 2010, 47). Teemoja haastatteluissa olivat opiskelutavat, sosiaalinen media ja korkeakoulun tarjoamat työvälineet.

Haastattelut toteutettiin marraskuussa 2016. Tutkimukselle sopivasti haastattelut toteutettiin sosiaalisen median kautta, puhelinhaastattelun tyylistä. Keskustelut kirjoitettiin puhtaaksi sanatarkasti, mutta pois jätettiin täytesanat.

4.1 Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti

Tutkimuksen tavoitteena oli saada erilaisia näkökulmia, siitä millaisia työvälineitä opiskelussa tarvitaan. Tässä tapauksessa tutkimuksen kohteilla on hyvin erilaisia tapoja ja ympäristöjä opiskella, joten on odotettavaa, että haastatteluissa ei ilmene täysin samanlaisia vastauksia.

Reliabiliteetti tarkoittaa, että tutkittaessa samaa henkilöä kaksi kertaa, saadaan sama tulos. Ihmiselle on kuitenkin luonnollista ajassa tapahtuva muutos, eli vastaukset voivat muuttua ajan kanssa. Eroja tutkimuskertojen välillä ei välttämättä täydy pitää menetelmän heikkoutena, vaan muuttuneiden tilanteiden seurauksena. Tässä tutkimuksessa siis reliabiliteettia tärkeämpää on sen validius. Rakennelidiusuksen täydyessä tutkimus koskee sitä, mitä sen on oletettu tutkivan. (Hirsjärvi & Hurme 2010, 186-187.)

4.2 Haastateltavien valintaperusteet

Haastatteluun valittiin opiskelijoita, jotka olivat opiskelleet vähintään yhden vuoden korkeakoulussa. Tällöin opiskelijalta voitiin odottaa, että hän on osallistunut erilaisiin ryhmiin ja näin ollen joutunut käyttämään ainakin jotain kommunikaation ja tiedonjaon työvälineitä opiskelussaan.

Joel Hellström ja Joonas Hovi ovat Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijoita, he ovat olleet osallisina useissa eri ryhmissä ja projekteissa opintojensa aikana. He ovat kumpikin tietojenkäsittelyn tradenomiopiskelijoita. Anssi Lillomäki ja Roope Lyttinen ovat vastaavasti Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta ja Itä-Suomen yliopistosta. Lillomäki opiskelee kauppätieteitä, ja Lyttinen Joensuussa oikeustiedettä. He ovat antamassa tutkimukseen toisten korkeakoulujen opiskelijoiden näkökantaa, jota voidaan verrata Laurean opiskelijoiden kokemukseen.

5 Tutkimuksen tulokset

Haastattelut kysymykset jaettiin kolmeen teemaan. Nämä teemat olivat opiskelutavat, koulun tarjoamat palvelut sekä sosiaalinen media. Opiskelutavat-teeman kysymyksien tarkoitus oli saada tietoa siitä, millaisia töitä opiskelijat joutuvat opiskeluaikansa aikana tekemään. Koulun tarjoamat palvelut-teeman kysymyksillä haluttiin saada tietoa siitä, millaisia työvälineitä opiskelijoiden koulut heille tarjoavat ja käyttävätkö opiskelijat niitä. Sosiaalisen median teeman tarkoitus oli saada selvyyttä siitä, millaisia palveluita ja työvälineitä opiskelijat todella tarvitsevat opiskelussaan.

5.1 Opiskelutavat

Haastateltavien opiskelutavat olivat pääasiassa samanlaiset. Opiskelijoilla, yhtä lukuun ottamatta, työt jakautuivat melko tasaisesti yksilötöihin ja isompiin ryhmittöihin tai projekteihin. Laureassa erityisesti opinnoissa painottuu ryhmätöiden määrä, kun taas Itä-Suomen yliopistossa oikeustiedettä tutkiva opiskelee pääasiassa yksilötöiden avulla. Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa kauppatieteiden opiskelijan töiden jakautuminen vastaa hyvin paljon Laureaisten tradenomiopiskelijoiden jakaumaa.

Haastateltavien työympäristöissä oli eroja. Opiskelijoiden mukaan töitä tehdään ”*sekä verkönvälityksellä, että ryhmässä koululla fyysisesti.*” Usein isompia ryhmittöitä jaetaan Laureassa ja Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa ryhmän kesken, jolloin opiskelijat voivat keskittyä omaan osaansa yhteisestä työstä. Laureaistenkin välillä eroja on, sillä jotkut opiskelijat suosivat enemmän koululla tapaamista ja työn yhdessä pohtimista, kun taas toiset haluavat jakaa työn ja tehdä osansa omalla ajallaan kotoa käsin. Oikeustiedettä toista lukuvuotta opiskeleva taas ei ryhmittöitä ole alkuunsa nähnytkään, hänelle työympäristönä on usein oma työpöytä. Kun töitä tehdään kotoa käsin, tulee opiskelijalle tarve käyttää erilaisia työvälineitä muiden opiskelijoiden tavoittamiseen. Tätä varten opiskelijat usein turvautuvat sosiaalisen median palveluihin, erityisesti Facebookiin ja WhatsAppiin.

5.2 Koulun tarjoamat palvelut

Jokaisen haastateltavan korkeakoulu tarjoaa opiskelijoidensa käyttöön Office365-paketin. Office-pakettiin kuuluu toimisto-ohjelmistojen (Word, Excel, Powerpoint) lisäksi tärkeimpinä sähköposti, Skype, sähköiset työtilat ja pilvitalennuspalvelu. Kuitenkaan sähköpostia lukuun ottamatta näitä palveluita ei haastateltavat opiskelijat myöntäneet käyttävänsä. Laurean opiskelijat kertoivat käyttäneensä Optimaa, sillä usein työt palautetaan opettajalle sitä kautta. Optimakaan ei tosin tarjoa opiskelijoiden mukaan täydellistä alustaa ryhmätyölle: ”*sitä käytettiin yleensä vain tiedostojen jakamiseen sen 'jäykkyyden' ja epäkäytännöllisyyden vuoksi.*” Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa Optiman tilalla käytetään Moodlea. Optima

ja Moodle ovat sähköisiä työympäristöjä, jossa opettajat jakavat informaatiota ja tehtäviä. Opiskelijat voivat jakaa näissä työtiloissa tiedostoja sekä keskustella ryhmiensä sisällä.

Opiskelijoiden mukaan työvälineiden käyttö on opastettu heille ensimmäisen vuoden aikana, jonka jälkeen heiltä on pääasiassa oletettu työvälineiden käytön osaaminen. Laurean opiskelijat eivät olleet tietoisia uusien O365-palveluiden olemassa olosta, joten ainakin vanhemmilta opiskelijoilta uusi intra on jäänyt kouluttamatta tai sille ei ole nähty tarvetta. Opiskelijat näkevät, että heidän on tarkoitus itse löytää työvälineensä töiden tekemiseen ja ovatkin sitä varten käyttäneet sosiaalisen median palveluita hyödykseen.

Koulujen tarjoamat työvälineet nähtiin kuitenkin olevan helposti saatavilla. Palveluihin pääsee pääasiassa internet-selainta käyttäen, ja ne ovat muutaman klikkauksen päässä koulujen intranettien sivuilla. Mobiilitukea näissä palveluissa kuitenkin kritisoitiin: *”Desktopilta saatavuus/ löydettävyys on hyvä, mutta mobiilina melko huono. Muistan käyttäneeni optimaa mobiiliversiona, mutta vaihtaneeni työpöytäversioon, koska käyttökokemus oli huono, enkä löytänyt haluamaani.”*

Yhtenä kritiikin kohteena koulujen tarjoamissa työvälineissä oli opiskelijoiden tiedostojen varmuuskopioinnin vaikeus. Esimerkiksi Dropboxia tai Google Docsia *”Käytetään just siksi, että kaikki säilyisi, kun koulu loppuu”*. Kun opiskelija pitää tiedostojensa esimerkiksi Google Docsissa, ei hänen tarvitse miettiä kurssin päätyttyä varmuuskopiointia, sillä oma Google-tili ei ole katoamassa mihinkään, toisin kuin Optiman työtila: *”Pääsy Optiman tilaan päättyy yleensä samalla kun kurssi loppuu”*.

5.3 Sosiaalinen media

Haastateltavat käyttävät koulun tarjoamia palveluita lähinnä töidensä palauttamiseen. Sosiaalisen median palvelut nähdään tutuksi ja helpommaksi käyttää kuin muut vaihtoehdot. *”Suurimmassa osassa kursseja ja projekteja ryhmässä valittiin mieluummin Facebookin kautta viestiminen kuin esim. Optiman kautta.”* Kaikki haastateltavat kertoivat käyttävänsä päivittäiseen viestimiseen WhatsAppia, ja usein ryhmätöitä varten luodaan Facebook-ryhmä, jossa tiedostoja jaetaan ja voidaan sopia työnjaosta. Myös Dropboxia tai Google Docsia käytetään tiedostojen tallentamiseen ja jakamiseen.

Sosiaalista mediaa on pääasiassa opiskelijoiden mielestä täysin soveliasta käyttää opiskelutöiden tekemiseen. Kysyttäessä sosiaalisen median riskeistä opiskelijat kuitenkin myönsivät, että tietoturva ei näissä palveluissa ole parhaimmillaan: *”tietoturvariskejä siinä on, mutta ei meidän ryhmätöitä ole niin vakavia.”* Ryhmätöiden, jossa nähtiin, että tehtävänanto liittyi erityi-

sesti tietoturvaan, tai jos työssä käsiteltiin arkaluontoista materiaalia, ei nähty sopivan sosiaaliseen mediaan. Näissä tapauksissa usein opettajat olivat suositelleet koulun tarjoaman turvallisemman palvelun käyttöä.

Sosiaalisen median käytöstä opiskelijoille ei ole annettu ohjeita korkeakoulun puolesta. Lappeenrannassa ”*opettajat yleensä sanoo, että ’tiedätte itse parhaiten, miten pidätte yhteyttä.’*” Sosiaalisen median käyttöä ei opiskelijoilta milloinkaan ole kielletty, sen sijaan opettajat ovat kehottaneet käyttämään koulun palveluita.

5.4 Yhteenveto

Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto tarjoavat hyvin samanlaiset työvälineet opiskelijoilleen kuin Laurea-ammattikorkeakoulu. Haastattelutulosten mukaan opiskelijat kaikista haastatelluista korkeakouluista päätyivät useimmiten käyttämään sosiaalisen median työvälineitä koulun tarjoamien palveluiden sijaan.

Sosiaalisen median palvelut koetaan helpompikäyttöisinä, sillä ne kuuluvat joka päiväiseen elämään. Opiskelijat eivät välttämättä ikinä edes olleet tutustuneet kaikkiin koulun tarjoamiin palveluihin. Työvälineiden käytön opetus on kaikilla haastateltavilla tapahtunut ensimmäisenä opiskeluvuonna, siksi uudempien työvälineiden käyttö ei ole välttämättä tuttua, vaikka ne olisivat helposti saatavilla. Usein sosiaalisen median helppous ja jo valmiina olevat verkostot näissä palveluissa eivät saa opiskelijoita siirtymään uusien työvälineiden käyttöön. Opiskelijat eivät myöskään koe tietoturvaa kovin suurena ongelmana sosiaalisessa mediassa.

6 Kehitysehdotukset

Opiskelijat käyttävät sosiaalista mediaa yhtenä työvälineenä opinnoissaan. Korkeakoulujen kannattaa varmistaa, että kaikilla opiskelijoilla on työvälineet käytettävissään. Tutkimustulosten perusteella opiskelijat eivät käytä kaikkia koulujen tarjoamia palveluita, joten korkeakoulujen tulisi mahdollistaa tarkoitukseen sopivia työvälineitä ja antaa käyttäjätukea myös vanhemmille opiskelijoille. Käyttämättömien palveluiden kehittämiseen ei ole suositeltavaa käyttää aikaa eikä rahaa. Opiskelijat tarvitsevat käyttöönsä helppokäyttöisiä ja tietoturvallisia palveluita.

Tärkeää nykypäivänä sekä sosiaalisen median, että korkeakoulun tarjoamien työvälineiden ominaisuuksissa on mobiiliystävällisyys. Jos vain osa palveluiden toiminnallisuudesta on mobiiliystävällistä, ei palvelu ole mobiiliystävällinen. Palvelu on mobiiliystävällinen, jos palvelun kaikki osa-alueet ja niiden toiminnallisuudet toimivat mobiililaitteissa. Opiskelijoilla on tarvetta mobiilisovellukselle, jolla voisi olla yhteydessä opiskelijatovereihin, jakaa tiedostoja

ja palauttaa tehtävät helposti. Kun puhelimella on tarkoitus tehdä muutakin, kuin selata informaatiota intran sivuilta, ei pienille näytöille supistettu koko enää riitä. Usein mobiilisovelluksilla pystytään paremmin tuottamaan palveluita, jotka mobiilikäytössä yltyvät myös interaktiivisuuteen. Tiedostojen jakaminen ja keskustelu tämän hetkisillä koulun palveluilla nähdään hyvin vaikeaksi, kun käytössä on älypuhelin.

Mikäli palvelulle tai työvälineelle löytyy jo korvaava sovellus sosiaalisesta mediasta, useimmat opiskelijat tulevat sitä käyttämään opintojensa aikana. Korkeakoulun tulee miettiä, tarvitseeko ja kannattaako sen kilpailla näiden palveluiden kanssa ja voiko niitä voittaa. Tutkimustulosten perusteella tarjolla olevat ulkoiset palvelut ovat opiskelijoiden tarpeisiin nähden parempia kuin koulujen tarjoamat palvelut.

Lähteet

Kirjallisuus

Hiusjärvi, S. & Hurme, H. 2010. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Tallinna: Tallinna Raamatutrükikoda.

Sinkkonen, I., Nuutila, E. & Törmä, S. 2009. Helppokäyttöisen verkkopalvelun suunnittelu. Helsinki: Tietosanoma.

Metsämuuronen, J. 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteessä. 2. uudistettu painos. Helsinki. International MethelpKy.

Suominen, J., Saarikoski, P., Turtiainen, R. & Östman, S. 2013. Sosiaalisen median lyhyt historia. Tallinna: Tallinna Raamatutrükikoda.

Sähköiset lähteet

The BBS Corner. 2009. A Brief History of BBS Systems. <http://www.bbscorner.com/usersinfo/bbshistory.htm>. Viitattu 8.10.2016.

Boyd, D. & Ellison, N. 2007. Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x/full>. Viitattu 1.10.2016.

Carton, Sean. 2009. Defining Social Media. <https://www.clickz.com/defining-social-media-2/72139/>. Viitattu 1.10.2016.

Eduuni. 2016. Pilviovhje. <https://wiki.eduuni.fi/display/pilviovhje/Pilviovhje>. Viitattu 1.10.2016.

Eduuni. 2016. Facebook. <https://wiki.eduuni.fi/display/pilviovhje/Facebook>. Viitattu 1.10.2016.

Eduuni. 2016. WhatsApp. <https://wiki.eduuni.fi/display/pilviovhje/WhatsApp>. Viitattu 1.10.2016.

Eduuni. 2016. Google Drive <https://wiki.eduuni.fi/display/pilviovhje/Google+Drive>. Viitattu 1.10.2016.

Eduuni. 2016. Dropbox. <https://wiki.eduuni.fi/display/pilviovhje/DropBox>. Viitattu 1.10.2016.

Google. 2016. Get started with Google Drive. <https://support.google.com/drive/answer/2424384?hl=en>. Viitattu 7.10.2016.

Hintikka, K. 2008. Sosiaalinen media. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media>. Viitattu 1.10.2016.

Laurea. 2016. Laurea työnantajana. <https://www.laurea.fi/laurea/laurea-tyonantajana>. Viitattu 1.10.2016.

Laurea. 2016. Laurean some-ohjeet. <https://www.laurea.fi/opiskelu-ja-hakeminen/opintojen-kulku/virtuaalisuus-opinnoissa/laurean-some-ohjeet>. Viitattu 6.10.2016.

Microsoft. 2016. Mikä on Sharepoint?. <https://support.office.com/fi-fi/article/Mik%C3%A4-on-SharePoint-97b915e6-651b-43b2-827d-fb25777f446f>. Viitattu 10.10.2016.

Microsoft. 2016. OneDrive tietokoneessa. <https://support.microsoft.com/fi-fi/help/17184/windows-10-onedrive>. Viitattu 10.10.2016.

Microsoft. 2016. Skype for Business. <https://www.microsoft.com/fi-fi/store/p/skype-for-business/9wzdnrcrfjbb2>. Viitattu 9.10.2016.

Petteri Seppälä. 2012. Sosiaalisen median historia. <https://dat10petteri.wikispaces.com/Sosiaalisen+median+historia>. Viitattu 1.10.2016.

Statista. 2016. Most famous social network sites worldwide as of September 2016. <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>. Viitattu 1.10.2016.

Statista. 2016. Number of registered Dropbox users from April 2011 to March 2016. <https://www.statista.com/statistics/261820/number-of-registered-dropbox-users/>. Viitattu 8.10.2016.

Räsänen, H. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät. http://www.hamk.fi/verkostot/kudos/metodit/Documents/4_Kvalitatiiviset_tutkimusmenetelmaet.pdf. Viitattu 12.10.2016.

Turun yliopisto. 2016. Opiskelu yliopistossa. <https://www.utu.fi/fi/Opiskelu/opiskelu-yliopistossa/Sivut/home.aspx>. Viitattu 1.10.2016.

Kuvat

Kuva 1 A timeline of social media (Carton 2009).....	8
Kuva 2 Suosituimmat sosiaalisen median käyttäjäluvut miljoonissa (Statista 2016).	11
Kuva 3 Tyypillinen opiskelijoiden Facebook-ryhmä.	12
Kuva 4 Tyypillinen opiskelijoiden välinen ryhmäkeskustelu.	13
Kuva 5 Google Driven aloitussivu.	14
Kuva 6 Dropbox-palvelun käyttäjän etusivu.....	15
Kuva 7 Opiskelijalle tarjottavat Microsoft Office 365 työvälineet	16
Kuva 8 Microsoftin OneDriven aloitusnäkyvä Laurean opiskelijaintrassa.....	17
Kuva 9 Skypeen pikaviestin (oikealla) osana Laurean tarjoamaa sähköpostilaatikkaa.	18
Kuva 10 LINKin työtilan aloitussivu.	19

Liitteet

Liite 1: Haastattelurunko.....	29
Liite 2: Haastattelut.....	30

Liite 1: Haastattelurunko

Opiskelutavat

1. Millaisia töitä opiskelussasi joudut tekemään?
2. Millaisessa ympäristössä töitä tehdään?

Koulun tarjoamat työvälineet

3. Mitä koulu tarjoaa työvälineiksi?
4. Onko näiden työvälineiden käyttö opastettu?
5. Onko työvälineet helposti saatavilla?
6. Millaisia puutteita koulun tarjoamissa työvälineissä on? Onko?

Sosiaalinen Media

7. Voiko opiskelussa mielestäsi käyttää sosiaalista mediaa työvälineenä? Voiko sosiaalisten medioiden käyttö työvälineenä mielestäsi aiheuttaa ongelmia?
8. Käytätkö sosiaalista mediaa työvälineenä? Mitä palveluita ja miten?
9. Onko opiskelussasi esim. opettajat ehdottaneet sosiaalisen median työkaluja käytettäväksi töiden tekemiseksi?

Liite 2: Haastattelut

Opiskelutavat

1. Millaisia töitä opiskelussasi joudut tekemään?

Lillomäki: *"Yksilötöitä, paritöitä sekä maksimissaan neljän hengen ryhmätöitä. Jokainen työ vaatii Officea ainakin Wordin verran, joskus myös Powerpoint-esityksiä tai Excel-taulukoita. Yksilötöitä on mm. tehtävät, esseet, oppimispäiväkirjat ja analyysit ja jos vaatii enemmän ihmisiä niin yleensä joko analyysi tai sitten case-pohjainen työ."*

Lyttinen: *"Esseitä (pitkiä ja lyhyitä), oppimispäiväkirjoja, oikeustapusanalyysijä. Pääasiassa käytetään Wordia."*

Hellström: *"Ryhmätyöt ja yksilötyöt on jakautunut melko tasaisesti. Jonkun verran ollut yhteistyöhankkeita yrityksien/yhteisöjen kanssa. Yleensä hankkeet on ollut jonkinlaisia kehityshankkeita, eli tarve kehittää olemassa olevaa, mutta myöskin täysin nollasta on joutunut tekemään."*

Hovi: *"Pääasiassa ryhmätöitä on ollut suurin osa. Monet suhteellisen helppoja, ei mitään hirveän hankalia juttuja ole ollut. Aika moni on liittynyt jollain tavalla liiketalouteen tai jollain tasolla nettisivuihin."*

2. Millaisessa ympäristössä töitä tehdään?

Lillomäki: *"Sekä verkönvälityksellä, että ryhmässä koululla fyysisesti. Riippuen yleensä hieman siitä onko ryhmän jäsenet Lappeenrannassa vai ei. Jos kaikki ovat Lappeenrannassa tehdään yleensä yhdessä. Joskus tehtävät jaetaan ryhmän kesken ja ne lopulta osat kootaan yhteen."*

Lyttinen: *"Yleensä yksin kotona. Ryhmätöitä ei ole ollut vielä yhtään. Kielten tunneilla tehdään pieniä tehtäviä ja luennoilla saatetaan tehdä pohdintatehtäviä."*

Hellström: *"Ryhmätöissä tehtävä on yleensä jaettu osiin ja sovittu keskenään mitä kukin tekee. Melko harvoin on tehty varsinaista työtä koululla ryhmässä, mutta erinäisiä palaveriteita on pidetty kasvotusten."*

Hovi: *"Laureassa ympäristöt ovat kyllä yleensä olleet aina jotain luokkia missä on muutama kone ja niillä tehdään ryhmässä töitä. On niitä verkon välityksellä etänä tehtäviä töitä ollut"*

useampiakin, aluksi ei ollut hirveästi, mutta seuraavina vuosina enemmän. Ja Laurea tuntuu muutenkin siirtyneen enemmän tuollaisiin etänä tehtäviin kursseihin.”

Koulun tarjoamat työvälineet

3. Mitä koulu tarjoaa työvälineiksi?

Lillomäki: ”Office 360 ilmaiseksi, pöytäkoneita mikroluokassa ja kirjastossa. Windows saadaan kanssa. Lisäksi koululla on noin 500mb verkkolevy per opiskelija, sitä ei tosin tule käytettyä.”

Lyttinen: ”Meillä on Office 365. Siellä on aika paljon ohjelmia, mutta en ole käyttänyt niitä kaikkia, lähinnä sähköpostia. Tiedostojen tallentamiseenkin olen käyttänyt esimerkiksi sähköpostia.”

Hellström: ”Laurea tarjosi välineeksi Optiman, mutta sitä käytettiin yleensä vain tiedostojen jakamiseen sen ’jäykkyyden’ ja epäkäytännöllisyyden vuoksi.”

Hovi: ”No yleensä ne on tarjonnut sen tietokoneen koulun tiloissa ja tunneilla. Muut työvälineet on yleensä pitänyt keksiä / etsiä itse. Ainakin XAMPPia sai käyttää Laurean koneilla joillain kursseilla. Ja yhdellä kurssilla Laurea tarjosi mahdollisuuden käyttää Adoben ohjelmistoja. Tiedostojen jakoon on kyllä pääsääntöisesti aina suositeltu Laurean toimesta Optimaa. Ja tuota ryhmäkeskusteluakin varten yleensä suositellaan Optimaa.”

4. Onko näiden työvälineiden käyttö opastettu? Toimiiko vai eikö toimi, onko opetettu?

Lillomäki: ”Alussa opastettiin, joo. Sen jälkeen ei. Aluksi oli kurssi, jossa käytiin Officen perusohjelmia läpi, sen jälkeen on oletettu, että osataan. Lisäksi oli kurssi, jossa käytettiin erityisesti tilastolliseen tutkimukseen liittyvä ohjelma.”

Lyttinen: ”No kyllä joitakin palveluita muistaakseni näytettiin. Ehkä lähinnä mainittu.”

Hellström: ”Varmaankin johtuu osittain molemmista syistä. Yksi syy oli ainakin, että se ei taipunut kovin hyvin mobiiliin.”

Hovi: ”Itse asiassa on kyllä hyvin opastettu. Optiman käyttö opetetaan vielä kolmannenkin vuoden kursseilla aloitustunnilla, jos joku ei ennestään kyseistä ohjelmaa tunne. Siihen aikaan, kun aloitin Laureassa niin noita kaikkia palveluita ei vielä tuolta intrasta tietääkseni saanut, Office-paketin hankin ainakin itse. Officesta on ollut todella paljon hyötyä kyllä melkein joka kurssilla. Toi sähköposti, minkä Laureasta sai käyttöön alusta alkaen, on ollut kyllä

kätevä. Noita sähköisiä työtiloja, OneDrivea yms. en ole kerennyt käyttämään Laurean kautta, kun ovat täällä sen verran uusia hankintoja, että ei ole enää ollut tarve tässä vaiheessa.”

5. Onko työvälineet helposti saatavilla?

Lillomäki: ”Se tilastojen ohjelma on vaan tietyillä koneilla koululla. O365-linkki löytyy helposti meidän intrasta ja siinä on ohjeistettu asennus.”

Lyttinen: ”Selaimella kirjaututaan sisään yliopiston nettisivuilta. Sieltä pääsee linkin kautta o365 tai sähköpostin kautta sama.”

Hellström: ”Desktopilta saatavuus/löydettävyyys on hyvä, mutta mobiilina melko huono. muistan käyttäneeni optimaa mobiiliversiona, mutta vaihtaneeni työpöytäversioon, koska käyttökokemus oli huono, enkä löytänyt haluamaani.”

Hovi: ”No joo, kyllä näinkin voisi sanoa. Aiemmin ne olivat ehkä vähäsen piilossa, mutta nykyään mitä olen ohimennen huomannut, niin näyttävät olevan helpommin saatavilla. Selkeästi tähän on panostettu nykyään enemmän, että ne löytyvät helpommin.”

6. Millaisia puutteita koulun tarjoamissa työvälineissä on? Onko?

Lillomäki: ”Käytetään netin palveluita just siksi, että kaikki säilyisi, kun koulu loppuu. Lukkarimaattia käytetään lukkareiden tekemiseen ja skinfo.dy.fi:stä katsotaan bussiaikataulut ja ruokalistat. Ainakin kauppatieteisiin nämä nykyiset palvelut sopivat. Tietenkin on niitä jotain ohjelmia, jotka toimivat vaan tietyssä luokassa koululla. Koulu ei oikeastaan tarjoa mitään keskustelukanavia, tai ainakaan ei käytetä niitä, jos sellaisia on.”

Lyttinen: ”Tietokoneen ne vois antaa, mutta olen kyllä pärjännyt ihan hyvin. Oikeastaan käytetään vain Wordia. Kirjastolta saadaan pääsy erilaisiin tietokantoihin, sieltä etsitään lähteet töihin.”

Hellström: ”Haluaisin mobiilisovelluksen, joka tukee notifikaatioita. Helppo tiedostonjako pilvipalveluiden kautta, tuki muistutuksille, to-do-lista.”

”Pääsy Optiman tilaan päättyy yleensä samalla kun kurssi loppuu. Itseasiassa aikaisempien kurssien dokumenteista on ollut hyötyä, koska samanlaisia/samankaltaisia dokumentteja on tuotettu useissa eri kursseissa. Joten aikaisempaa materiaalia voi hyödyntää pienin muokkauksin melko hyvin.”

Hovi: ”Nämä joihin olen kerennyt paremmin tutustua, on kyllä olleet ihan suhteellisen helpokäyttöisiä. En ole tietääkseni havainnut puutteita näissä. Kyllä melkeinpä suurimmassa osassa kurseja ja projekteja ryhmässä valittiin mieluummin Facebookin kautta viestiminen kuin esim. Optiman kautta. Nämä perus sosiaalisen median viestintäpalvelut ovat kuitenkin vielä paljon tutumpia ja helpompia käyttää kuin muut vaihtoehdot”

Sosiaalinen Media

7. Käytätkö sosiaalista mediaa työvälineenä? Mitä palveluita ja miten?

Lillomäki: *”Facebookissa tiedotetaan, meiltä lähti opiskelijalehtiin nyt pois. WhatsAppia käytetään ryhmätöissä, Dropboxia ja Google Docsia töiden jakoon. Jodelia käytetään soopan puhumiseen yliopistoalueella. Sähköpostia käytetään jonkin verran, sieltä tulee opettajien tiedotus ja kurssiin liittyvät asiat. Niitä tulee myös Moodlesta.”*

Lyttinen: *”Lähinnä WhatsApp, mutta jos tiedostoja jaetaan, niin olen sähköpostilla yleensä lähettänyt. Työt ovat olleet itsenäisiä tähän mennessä, ei niitä jaeta, ja jos jotain jaetaan, niin yleensä sillä sähköpostilla. Varmaan joillakin kursseilla tulee sitä enemmän, mutta ei ole tullut vielä vastaan.”*

Hellström: *”Pääasiassa Facebookia ja WhatsAppia. Facebookissa jaetaan tiedostoja, muistutellaan deadlineista ja jaetaan vastuualueita. Whatsappissa yleensä viestitään semmoista, johon odottaa nopeampaa vastausta. Mutta sielläkin saatetaan jakaa tiedostoja muille.”*

Hovi: *”Pääsääntöisesti Laureassa ollessa olen käyttänyt somen palveluista ainoastaan Facebookia. Esim. Twitteriä tai Linkediniä on ihan vaan yksittäisissä tapauksissa tullut kokeiltua johonkin viestimiseen. Ei noille muille someille, kun Facebookille tunnu löytyvän Laurean kurssien ohjelmassa tarvetta.”*

8. Voiko opiskelussa mielestäsi käyttää sosiaalista mediaa työvälineenä? Voiko sosiaalisten medioiden käyttö työvälineenä mielestäsi aiheuttaa ongelmia?

Lillomäki: *”Voi käyttää. Se nopeuttaa ja helpottaa työntekoa. Tietoturvariskejä siinä on, mutta ei meidän ryhmätöyt ole niin vakavia. Ainoa mikä voisi haitata, on opiskelijanumeron jakaminen. Kyllä mä näen riski/ tuotos-suhteen olen voiton puolella tässä. Tietenkin tekijänoikeudet pitää ottaa aina huomioon esim. luentomateriaalin/ case-materiaalin jaossa.”*

Lyttinen: "No niiden kautta lähinnä puhellaan toisille, jos on jotain sanottavaa. Ei kai niihin mitään kummempaa riskiä liity."

Hellström: "Riippuu tehtävästä ja onko kyseessä yhteistyö kolmannen osapuolen kanssa. Mikäli tehtävänanto liittyy nimenomaan tietoturvaan, tai työssä käsitellään arkaluontoista materiaalia, ei silloin somen käyttö ole suotavaa. Mikäli kyseessä on vain koulun sisäinen tehtävä ilman arkaluontoista materiaalia, on somen käyttö ihan ok mielestäni."

Hovi: "No tässähän on Laureassa ollut semmoinen käytäntö yleensä, että tällaista perusinfoa jaettaessa kurseilla Somen käyttö on ollut ihan Ok tähän tarkoitukseen, mutta esimerkiksi kaikilla kurseilla missä ollaan käsitelty yritysten tietoturvaan tai vastaaviin liittyviä asioita niin salaisten asiakirjojen jakelu Facebookin kautta ei ole ollut sallittua / suositeltavaa. Näissä tapauksissa yleensä opettajien taholta on suositeltu tietojen jakamiseen Optimaa, joka on kuulemma turvallinen eikä vuoda informaatiota."

9. Onko opiskelussasi esim. opettajat ehdottaneet sosiaalisen median työkaluja käytettäväksi ryhmätöiden tekemiseksi

Lillomäki: "Välillä opettajat sanoo, että voidaan käyttää Moodlessa olevaa ryhmätiedotusta hyväksemme. En tiedä ketään, joka olisi ikinä käyttänyt. Opettajat yleensä sanoo, että "tiedätte itse parhaiten, miten pidätte yhteyttä." LinkedIniä on suositeltu joskus viestinnän kurssilla."

Lyttinen: "Opettajat ei ole, mutta ainejärjestö kyllä ryhmäänsä mainostanut."

Hellström: "Somen käyttämisen kehoittamiseen en ole muistaakseni törmännyt, vaan pikemminkin suositeltu Optiman käyttämistä. Yhdellä tietoturvakurssilla somen käyttäminen tehtävään liittyvissä asioissa oli kiellettyä."

Hovi: "Yleensä ei ole opettajat tällaista ehdottaneet. Opettajien ehdotus on melkeinpä aina Optima, ihan muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Joillakin muutamalla yksittäisellä opettajalla on ollut paljon avoimempi ja parempi suhtautuminen Somen käyttöön ihan yleiselläkin tasolla. Nämä opettajat ovat juuri niitä, joiden tunneilla ollaan saatettu kerran ek-syä Linkediniin."